

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДИПЛОМАТІЯ

*Сахно С.М.**

ПОЛІТИКА ЄС З РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ LNG – ТЕРМІНАЛІВ

Один із елементів енергетичної політики ЄС - це реалізація проектів з постачання газу у скрапленому вигляді (скраплений природний газ, СПГ), оскільки такий спосіб дозволяє диверсифікувати як джерела, так і маршрути постачання. Європі є вже 10 діючих терміналів із його регазифікації, частка СПГ у загальному обсязі продажу газу збільшилася до 18%. У деяких країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону, які стрімко розвиваються, за рахунок його постачання через LNG-термінали задовольняється до 100% потреб у природному газі.

Так, в Італії на різних стадіях будівництва знаходиться кілька терміналів (Adriatic-, Brindisi-, Livorno LNG Terminals) і планується будівництво ще п'яти; Франція – будує термінал Fos Cavaou LNG Terminal і планує будувати Le Havre LNG Terminal. Найбільший європейський споживач СПГ – Іспанія має п'ять і планує будівництво двох нових терміналів. Навесні 2009р. Велика Британія ввела в дію два термінали – Dragon і South Hook LNG Terminal. Нідерланди будують термінал Gate LNG Terminal і планують будувати LionGas LNG Terminal [1].

Більшість СПГ-проектів реалізуються за підтримки країни-виробника СПГ, зацікавленою в нових ринках збуту та розширенні діючих. Крім цього, власну зацікавленість втілюють й інші країни та інституції, які володіють відповідним досвідом.

Реалізацію європейських СПГ-проектів підтримують і США. Так, ще у вересні 2008р. Агенція з торгівлі та розвитку США (U.S. Trade and Development Agency, USTDA) попередньо узгодила виділення гранту на будівництво приймального СПГ-терміналу в Румунії і Литві [2].

Нові члени ЄС, відносно невеликі країни з малим обсягом споживання газу, також переймаються питанням будівництва терміналів для підвищення рівня енергетичної безпеки. Так, з 2014 Польща планує третину своїх потреб у газі забезпечити через використання скрапленого газу., що буде надходити по морю через новий порт Свиноуйсьце [3].

Реалізація даного проекту дозволить Польщі зміцнити енергетичну безпеку усієї Європи та стане основним енергетичним коридором Північ – Південь. Передбачається, що регазифікаційний термінал при фінансовій допомозі ЄС підключать до трубопровідної системи Центральної та Південної Європи. Таким чином через термінал можуть здійснюватися постачання СПГ в країни без виходу до моря.

Вигідність отримання скрапленого газу як енергоресурса для країн ЄС полягає у його нижчій ціні у порівнянні з трубопровідним газом. Поряд з тим, країни ЄС, будуючи термінали з приймання такого газу, створюють конкуренцію традиційним газовим трубопроводів, що йдуть від Росії.

* аспірант кафедри міжнародних організацій та дипломатичної служби Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: проф. Матвієнко В.М.

Будуючи термінали з приймання скрапленого газу, країни ЄС можуть створювати так звані інтерконектори між собою – трубопроводи.

Така політика сприяє послабленню позицій Росії щодо ціни на енергоресурси для Європи. Так, лише підготовча стадія проекту газопроводу між Польщею та Литвою спонукала «Газпром» розпочати переговори з країнами Балтії про оптимізацію цін на газ, які, так само, як і в Україні, невинновдано завищені [4].

Важливо зазначати, що скраплений газ є великою альтернативою залежності європейського ринку від російського. Завдяки можливостям приймати скраплений газ географія постачань до Європейського Союзу торкатиметься різних континентів.

Окрім Нігерії, Тринідаду та країн Близькосхідного регіону (Іран та Катар) постачання відбуватимуться з США.

Зарубіжні експерти впевнені, що присутність США на європейському ринку здатне зменшити його залежність від «Газпрому». Російські, навпаки, вважають це показником становища, що погіршується на газовому ринку самої Америки. США серйозно націлені перетворитися з імпортера блакитного палива в експортера. Штати планують побудувати підприємство для виробництва СПГ у штаті Луїзіана, щоб з 2015 року мати можливість здійснювати торгівлю по всьому світу. У США вже є один завод СПГ на Алясці, який був побудований чотири десятиліття тому і здійснює постачання до Азії.

Іншим важливим постачальником може бути штат Західна Австралія, про що неодноразово заявляло керівництво штату.

Термінали прийому скрапленого газу – перспектива, яка на сьогоднішній день дає можливість купувати енергоресурси за нижчими цінами та забезпечувати власні потреби на достатньому рівні.

Європейські країни становляться на шлях будівництва таких терміналів, витрачаючи на це великі кошти.

Не виключенням є і Україна. Наразі в Україні розпочалася реалізація національного проекту з будівництва терміналу скрапленого газу. На сьогоднішній день проект знаходиться у стадії розробки ТЕО. Даний проект сприятиме вирішенню проблеми залежності від російського газу та дозволить зменшити ціни на енергоресурси для країни. Разом з тим, будівництво подібних об'єктів передбачає завчасну підготовку до вирішення питань постачань на термінали. Так, Україна вже провела попередні переговори з Азербайджаном про майбутні постачання танкерами на термінал скрапленого газу.

Таким чином, виходячи із тенденцій світового енергетичного ринку, можна стверджувати, що термінали скрапленого газу є одним із шляхів вирішення проблеми диверсифікації постачань енергоресурсів, у тому числі для ЄС.

Література

1. Уніговський Л. Диверсифікація джерел і маршрутів газопостачання: вибір для Європи та України// Національна безпека і оборона. - №6. – 2009.
2. За даними Держдепартаменту США. – Вашингтон, 16 вересня 2008р.; http://www.ustda.gov/news/pressreleases/2008/europeeurasia/romania/romania_lng_091608.asp
3. Польща строит СПГ-терминал, чтобы снизить зависимость от России/ Інформаційний портал Deutsche Welle. – Режим доступу: <http://www.dw-world.de/dw/article/0,,14941756,00.html>
4. Термінал скрапленого газу: бути чи не бути/ BBC Ukraine. – Режим доступу: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/business/2010/10/101021_ukraine_lng_it.shtml